

Hiç kimse geride bırakılmasın, ne şimdi, ne de gelecekte...

COVID-19 önlemleri kapsamında engelliler

Tarih: 8 Nisan 2020

COVID-19 krizi yeni bir durum ve herkesin bugüne kadarkinden farklı biçimlerde hareket etmesi, etkileşim ve iletişimde bulunmasını gerektiriyor. Öte yandan, COVID-19'un engelliler üzerinde etkilerini ağırlaştıran eşitsizlikler ise hiç de yeni değil. Mevcut krize yönelik önlemlerdeki risk, engellilerin bir kez daha geride bırakılmasıdır. İyi haber: Neyin işe yaradığını zaten biliyoruz. Esas olarak sosyal adalet, etkili kapsayıcılık, fırsat eşitliği ve insana yakışır işe ihtiyacımız var.

Beş temel mesaj:

1) Eşitliği arttıran çözümleri desteklemek

Örneğin, evden çalışma politikaları engelli işçilerin evlerinde de, tıpkı işyerlerinde olduğu gibi, uygun değişikliklerin yapılmasını sağlamalıdır. COVID-19 için alınan, örneğin kendini tecrit gibi diğer önlemler, engellilerin özel durumunu ve bazılarının kişisel yardıma ihtiyaç duyduğunu dikkate almalıdır.

2) İletişimin erişilebilir ve engellileri kapsayıcı olmasını sağlamak

COVID-19 bağlamındaki halk sağlığı, eğitim ve uzaktan çalışma düzenlemeleriyle ilgili iletişime engelli kişiler erişebilmelidir. Buna, işaret dili, altyazılar ve internet sitelerinin erişimi de dahildir. İletişimde ayrıca, engelli kişilerin özel durumu ele alınmalıdır.

3) Yeterli sosyal koruma sağlamak

Engellilerin bu durumları nedeniyle yüklendikleri ek giderlerinin karşılanması için sosyal koruma zorunludur; ki bu ek giderler krizin etkileri nedeniyle artabilir ve destek sistemlerinin aksamasına neden olabilir. Başta engelli kadınlar olmak üzere engelli kişilerin işsizlik oranları zaten yüksektir. Bugün, toplumsal cinsiyete duyarlı sosyal koruma önlemlerinin, engellilerin işgücü piyasasına girmesi, devam etmesi ve ilerlemesini destekleyecek biçimde tasarlanmasına her zamankinden daha çok ihtiyaç var.

4) Çalışma haklarını şimdi ve daima güvence altına almak

Engelli hakları hareketi ve çalışma hakları hareketinin temelinde, sosyal diyalog ve katılım vardır. Kriz zamanında, buna her zamankinden çok ihtiyaç var. Hükümetler, işçi ve işveren örgütleri, engelli örgütlerinin ortaya koyduğu çok sayıda görüş, çok sayıda çözümü getiriyor. Bunun gerçekleşmesi için, uluslararası çalışma standartları ve başta BM Engellilerin Haklarına ilişkin Sözleşme olmak üzere diğer insan hakları belgelerinin uygulanması zorunludur.

5) Söylemi değiştirmek

Tüm bu noktaların temel fikri, engellileri COVID-19 önlemlerinin mağdurları değil, eş-yaratıcıları, öncüleri ve kullanıcıları olarak sürece dahil etmektir. Tüm krizler fırsat yaratır, bugünkü fırsat da, engelliler dahil bugüne dek ötekileştirilmiş tüm grupları, tüm önlemlerin esas unsuru olarak kapsamaktır. Engellileri kapsama ve ortaklıkları derinleştirme deneyimlerimizden yararlanarak, COVID-19 ile mücadelede sürdürülebilir ve kapsayıcı önlemleri destekleyebiliriz.

Sosyal adaleti geliştirmek ve engellileri anlamlı biçimde dahil etmek için, cesur olmamız gerekiyor. Yenilikçi olmamız gerekiyor. Hem COVID-19 krizi boyunca, hem de sonrasında elbirliğiyle çalışmamız gerekiyor.